

[C. C. Heilesen.]  
til at bemærke, at Lovforslagets Kapitel IX bygger paa den Opfattelse, at Kravet herom bør komme umiddelbart fra Vælgerne, dels og i første Række ud fra det, der saaledes som allerede omtalt er dette Lovforslags bærende Princip, at alle de Foranstaltninger til Ædruelighedens Fremme, der skal træffes i Henhold til Lov, bør skyldes Initiativ fra Befolkningen selv — som jeg ved en tidligere Lejlighed har udtrykt det, efter min Opfattelse ligesom bør gro umiddelbart ud af Befolkningens eget Liv —, og dernæst ogsaa af den rent praktiske Grund, at et Apparat som en Folkeafstemning, der koster baade Tid og Penge, i Spørgsmaal som det foreliggende ikke bør bringes til Anvendelse uden et bestemt udtryk, nogenlunde stærkt Ønske fra Befolkningens Side. Hvor mange Vælgere der skal staa bag et saadant Krav, kan naturligvis drøftes. Forslaget har efter svejtsisk Mønster derfor fastsat et Antal af mindst 50 000 Folketingsvælgere; men dette er naturligvis et Spørgsmaal, hvorom der kan forhandles. Jeg henleder dog Opmærksomheden paa Bestemmelsen i Forslagets § 31, hvori er søgt skabt en Garanti for, at de paagældende virkelig ogsaa er Vælgere, saaledes at et saadant Krav fra 50 000, der skal have skaffet en saadan Erklæring, som kræves i Forslagets § 31, for at de virkelig er Vælgere, efter min Opfattelse meget vel kan siges at være Udtryk for et Krav eller et Ønske fra Befolkningen om en saadan Afstemning. Men, som sagt, hvilket Tal man i saa Henseende skal fastslaa, det er naturligvis et Spørgsmaal, hvorom der kan forhandles.

Jeg skal dernæst, idet jeg i øvrigt i det væsentligste henviser til de ret udførlige Bemærkninger, som ledsager Forslaget, gøre nogle Bemærkninger om dets øvrige Kapitler. Forslagets Kapitel IV om Afgift paa Udsenkning, Salg og Fordeling af stærke Drikke er, som det ses i § 14, dels begrundet i den Værdistigning, som de Adkomster vil faa, der, saaledes som jeg tidligere har omtalt, indtil deres normale Udløb forbliver bestaaende i de Kommuner og Amter, i hvilke der maatte blive truffet Bestemmelser om, at Adkomster ikke mere maa meddeles. Det er nemlig klart, at naar man saaledes efterhaanden standser Udstedelsen af nye Adkomster, vil de tilbageværende faa en forhøjet Værdi; og denne Værdistigning er det altsaa, som søges inddraget ved en Afgift. Men desuden tænkes disse Afgiftsbestemmelser ogsaa bragt til Anvendelse som selvstændige Bestemmelser paa saadanne Steder, hvor man maatte mene, at høje Afgifter

er det bedste Middel til fornøden Begrænsning af Alkoholnæringen. Særlig kunde de f. Eks. formentlig tænkes anvendt til Indskrænkning af Spiritusudsalgsstedernes Antal i København og de større Købstæder. Og derom tror jeg, at der i vide Kredse af Befolkningen er Enighed, at den Udvikling i Retning af Forøgelse af Spiritusudsalgsstedernes Antal, der, saadan som jeg nævnte det ved Forslagets Forelæggelse, finder sit Udtryk deri, at disse fra 1920 til 1925 er vokset med ikke mindre end 4 000, er en særdeles uheldig Udvikling, som det er ønskeligt at søge Midler til at begrænse.

Kapitlerne V og VI om Ædruelighedsnævn og om Sikkerheds- og Forsorgsforanstaltninger overfor drikkældige søger dels at lægge Grund for rationelle Forsorgsforanstaltninger med Hensyn til drikkældige, som for Tiden formentlig i høj Grad savnes i vor Lovgivning. Allerede den første Ædruelighedskommission har ogsaa her fremsat et enstemmig Forslag; og det turde være et Spørgsmaal, hvorom der i de videste Kredse er Enighed, at det vilde være ønskeligt, om vi snart kunde komme til en rationel Ordning af saadanne Forsorgsforanstaltninger overfor drikkældige. Og dels søger disse Kapitler gennem Ædruelighedsnævn at skabe et offentligt Organ for de Opgaver, der ifølge Forslagets § 19 i øvrigt henlægges til dem. Med Hensyn til Bestemmelsen i § 19, Nr. 3, som jeg har set kritiseret, og som gaar ud paa, at det skal paahvile Ædruelighedsnævnene at vaage over Alkohollovgivningens Overholdelse, vil jeg gøre opmærksom paa, at den svarer ganske til § 8 i Loven af 2. Juli 1870, hvorefter det allerede efter den gældende Lov paahviler Sogneraadene i Forbindelse med Politimestrene at vaage over, at ulovlig Brændevinhandel og Udsenkning ikke finder Sted, saa at Retsforfølgning ikke kan nægtes, naar Sogneraadet forlanger det. Lignede Organer som de her foreslaaede Ædruelighedsnævn har i Sverige og i Finland haft megen Betydning for Ædruelighedsarbejdet; og det har interesseret mig overordentligt at se, at en norsk Regeringskommission i en for kort Tid siden afgiven Betænkning, til hvilken bl. a. de omhandlede Bestemmelser i dette Forslag er trykt som Bilag, har foreslaaet indført lignende Ædruelighedsnævn i Norge.

Forslagets Kapitel VII om midlertidige Forholdsregler mod stærke Drikke er en ikke meget omfattende Udvidelse af Beværterlovens § 29, sidste Stykke. Efter denne Bestemmelse er det imidlertid en Betingelse for Udstedelsen af et forbigaaende Forbud mod Udsenkning af, Handel med og Fordeling